

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om temporär ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete ändras temporärt.

Enligt förslaget ska till lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet temporärt fogas bestämmelser enligt vilka priserna per enhet 2013 inte ska justeras enligt förändringarna i kostnadsnivån och 2015 inte ska justeras enligt skillnaden mellan den uppskattade och den faktiska kostnadsnivån. Bestämmelserna gäller de genomsnittliga priserna per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning, yrkeshögskolor och grundläggande konstundervisning som finansieras enligt antalet undervisningstimmar och de belopp som hänför sig till övergångsperioden för finansieringssystemet för investeringar som gäller yrkesutbildning och yrkeshögskolor. När priserna per enhet för de verksamheter som avses i lagen om grundläggande utbildning fastställs med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet ska den höjning som orsakas av förändringen i kostnadsnivån 2013 dras av från hemkommuner-

sättningens grunddel och grundpriset för grundläggande utbildning 2013—2015.

Till lagen ska det temporärt fogas en bestämmelse enligt vilken det genomsnittliga priset per enhet för yrkeshögskolorna ska sänkas 2013—2015.

I fråga om yrkesinriktad tilläggsutbildning ska till lagen fogas en temporär bestämmelse enligt vilken beräkningen av priserna per enhet för tilläggsutbildning bygger på ett belopp som år 2013 är 92,6 procent och år 2014 är 89,8 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning.

Åren 2013 och 2014 ska priset per enhet för särskilda yrkesläroanstalter inte justeras enligt förändringen i kostnadsnivån.

Lagen om fritt bildningsarbete ska temporärt ändras så att priserna per enhet 2013 inte justeras enligt förändringar i kostnadsnivån och 2015 inte justeras enligt skillnaden mellan den uppskattade och den faktiska kostnadsnivån.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2013.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
MOTIVERING.....	3
1 Nuläge.....	3
1.1 Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	3
1.2 Lagen om fritt bildningsarbete.....	5
2 Bedömning av nuläget.....	5
2.1 Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	5
2.2 Lagen om fritt bildningsarbete.....	6
3 Föreslagna ändringar	6
3.1 Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	6
3.2 Lagen om fritt bildningsarbete.....	7
4 Propositionens konsekvenser.....	7
4.1 Ekonomiska konsekvenser	7
4.2 Konsekvenser för kommunerna	8
4.3 Konsekvenser för utbildningsanordnare och huvudmännen för läroanstalter	8
5 Beredningen av propositionen	8
6 Samband med andra propositioner	8
7 Ikraftträdande.....	8
LAGFÖRSLAG.....	10
Lag om temporär ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	10
Lag om temporär ändring av lagen om fritt bildningsarbete.....	12

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

Enligt 23 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), nedan finansieringslagen, utfärdas genom förordning av statsrådet årligen bestämmelser om de genomsnittliga priser per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning, yrkeshögskolor och grundläggande konstundervisning som läggs till grund för finansieringen för det följande året, i enlighet med vad som bestäms i 54 § 2 mom. och 57 § i lagen om statsandel för kommunal basservice.

Enligt 54 § 2 mom. i ovannämnda lag beaktas

1) uppskattade förändringar i statsandelsåliggandenas omfattning och art så som anges i 57 § 1 mom.,

2) uppskattade förändringar i kostnadsnivån så som anges i 57 § 2 mom.,

3) skillnaden mellan förändringen i den faktiska kostnadsnivån för året före det år som föregått finansåret och en i enlighet med 2 punkten gjord uppskattning för det nämnda året, samt

4) de justeringar som i enlighet med 58 § görs vart fjärde år för justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Enligt 57 § 2 mom. bestäms förändringen i kostnadsnivån enligt prisindexet för basservice. Prisindexet grundar sig på förändringen i kostnadsnivån viktad med driftskostnaderna för social- och hälsovården samt undervisnings- och kulturverksamheten. De genomsnittliga priserna per enhet har 2012 beräknats enligt utbildningsform utifrån de faktiska kostnaderna för 2009 och de utgör grund för beräkningen av priserna per enhet 2013, 2014 och 2015.

Finansieringen av förskoleundervisning och grundläggande utbildning har från och med ingången av 2010 delats upp mellan två

förvaltningsområden och lagstiftningar. I lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) föreskrivs om bestämmande av den statsandel enligt åldersklass som beviljas kommunerna för förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Statsandelen beviljas av finansministeriet inom ramen för finansieringen av den kommunala basservicen. Bestämningsgrunden för statsandelen utgörs av ett grundpris som fastställs utifrån de kalkylerade kostnaderna för antalet kommuninvånare i åldern 6—15 år och som höjs utifrån kommunens befolkningstäthet, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, andelen invånare i åldern 13—15 år, andelen svenskspråkiga invånare och andelen invånare med ett främmande språk som modersmål.

Grundpriset för grundläggande utbildning fastställs enligt 54 § i lagen om statsandel för kommunal basservice årligen för det följande finansåret genom förordning av statsrådet. När grundpriset bestäms beaktas bl.a. uppskattade förändringar i statsandelsåliggandenas omfattning och art, uppskattade förändringar i kostnadsnivån så som anges i 57 § 2 mom. i ovannämnda lag och skillnaden mellan förändringen i den faktiska kostnadsnivån för året före det år som föregått finansåret och den uppskattade förändringen för samma år.

Enligt 37 § i lagen om statsandel för kommunal basservice har den som ordnar förskoleundervisning och grundläggande utbildning rätt att få hemkommunsersättning av en elevs hemkommun, om eleven får undervisning i en grundskola i en annan kommun eller samkommun eller i en annan statlig eller privat grundskola. Enligt 38 § i lagen bestäms hemkommunsersättningen enligt de kalkylerade kostnaderna för förskoleundervisning och grundläggande utbildning i elevens hemkommun. Finansministeriet beslutar före utgången av året före finansåret om beloppet av hemkommunsersättningens grunddel för var och en kommun.

I finansieringslagen föreskrivs om finansiering av förskoleundervisning och grundläggande utbildning till den del den kommunala statsandelen enligt åldersklass inte omfattar de verksamheter som avses i lagen om grundläggande utbildning. Finansieringen enligt finansieringslagen baserar sig på antalet elever och på de priser per enhet som fastställs per elev. Den finansiering som beviljas för påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen, förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen, grundläggande utbildning som ordnas för andra än läropliktiga samt för inledande av verksamhet som privat anordnare av grundläggande utbildning är i finansieringslagen, via de koefficienter som anges i lagen, bunden till hemkommunersättningens grunddel som finansministeriet årligen beslutar om separat för var och en kommun.

Finansieringen av grundläggande utbildning som ordnas utomlands, den förhöjning som beviljas för de elever inom grundläggande utbildning som omfattas av förlängd läroplikt och den tilläggsfinansiering som beviljas privata anordnare av grundläggande utbildning för elever som får skolhemsundervisning är däremot, via de koefficienter som anges i finansieringslagen, bunden till det grundpris för grundläggande utbildning som årligen ska fastställas.

Enligt 68 § i finansieringslagen ska det genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning och yrkeshögskolor höjas med skillnaden mellan det belopp som hänför sig till övergångsperioden för finansieringssystemet för investeringar och de avskrivningar enligt bokföringen som gjorts av anordnare av utbildning/huvudmännen för yrkeshögskolorna, om beloppet av avskrivningarna underskrider de i paragrafen angivna beloppen. Beloppen justeras årligen enligt de beräknade förändringarna i kostnadsnivån.

I 26 § i finansieringslagen finns bestämmelser om priserna per enhet för yrkeshögskolor. De per studerande bestämda priserna per enhet för yrkeshögskolor beräknas vart fjärde år genom att de riksomfattande totalkostnader som orsakats alla yrkeshögskolor under året före det år som föregår det då priset per enhet bestäms divideras med det

totala kalkylerade antalet studerande under nämnda år, vilket bestäms enligt den överenskommelse som avses i 8 § 2 mom. i yrkeshögskolelagen och utgör grund för beviljandet av statsandel. Vid fastställande av de priser per enhet som avses i 23 § i finansieringslagen beaktas även den uppskattade förändringen i kostnadsnivån för det följande året, skillnaden mellan förändringen i den faktiska och den uppskattade kostnadsnivån samt de uppskattade förändringarna i statsandelsåliggandenas omfattning och art. Övriga år bestäms priserna per enhet som det pris per enhet som bestämts för det föregående året justerat med förändringarna i kostnadsnivån och i verksamhetens omfattning och art. Priserna per enhet för yrkeshögskolorna 2012 beräknades enligt de faktiska kostnaderna för 2009 och dessa priser per enhet utgör grund för beräkningen av priserna per enhet 2013, 2014 och 2015.

Bestämmelser om priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning finns i 27 § 1 mom. i finansieringslagen. Enligt momentet beräknas de per studerandeårsverke bestämda priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning på basis av det genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning. Priserna per enhet graderas i fråga om utbildning som hör till olika prisgrupper och i fråga om specialundervisning samt på basis av verksamhetens resultat. Priserna per enhet för tilläggsutbildning justeras inte med det genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning.

Yrkesinriktad tilläggsutbildning finansieras i huvudsak av staten. En del av utbildningen betalas av de studerande och av arbetsgivare, av vilka avgifter kan tas ut. Kommunerna är enligt lag inte skyldiga att delta i finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning.

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen det per studerandearbetsdag bestämda priset per enhet för särskilda yrkesläroanstalter enligt priset per enhet för det föregående året justerat till den beräknade kostnadsnivån det år då priset per enhet tillämpas. Priserna per enhet graderas på basis av prisgrupperna för olika utbildningsområden som används inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen.

1.2 Lagen om fritt bildningsarbete

I 11 § i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) föreskrivs om beräkning av priset per enhet för folkhögskolor, idrottsutbildningscenter, sommaruniversitet och studiecentraler och av det genomsnittliga priset per enhet för medborgarinstitut. Enligt 11 § och 12 § beaktas vid beräkningen av priserna per enhet förändringen i kostnadsnivån och i verksamhetens omfattning och art med iakttagande i tillämpliga delar av 54 § 2 mom. och 57 § i lagen om statsandel för kommunal basservice.

2 Bedömning av nuläget

2.1 Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

Enligt statsrådets beslut av den 4 april 2012 om ramarna för statsfinanserna 2013—2016 ska statsandelsindexet för 2013 inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde frysas av besparingsskäl. Enligt ramarna gäller denna frysning inte statsandelarna för teatrar, orkestrar och museer, vars indexhöjning för 2013 finansieras med tippningsvinstmedel. I enlighet med vad som ovan anförts, ska ingen justering av kostnadsnivån göras med stöd av finansieringslagen i fråga om de genomsnittliga priser per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning, yrkeshögskolor och grundläggande konstundervisning som ska fastställas för 2013.

Inom finansministeriets förvaltningsområde ska minskningen av statsandelarna enligt lagen om statsandel för kommunal basservice genomföras enligt ramarna för statsfinanserna genom att statsandelsprocenten sänks. De priser per enhet för grundläggande utbildning som ska fastställas med stöd av finansieringslagen är med stöd av lagen om statsandel för kommunal basservice via koefficienter bundna till det grundpris för grundläggande utbildning som fastställs årligen eller till hemkommunersättningens grunddel som finansministeriet beslutar om för var och en kommun. Avsikten är att dessa 2013 samt 2014 och 2015 ska justeras enligt kostnadsnivån. Av denna orsak ska det i finansieringslagen

tas in en undantagsbestämmelse om justering av kostnadsnivån. Enligt denna bestämmelse ska den höjning som gjorts på grund av förändringen i kostnadsnivån 2013 dras av från de priser per enhet som är bundna till grundpriset för grundläggande utbildning och till hemkommunersättningens grunddel. Detta ska förutom 2013 även göras 2014 och 2015.

Enligt regeringsprogrammet för Jyrki Katainens regering riktas som ett led i åtgärderna för att balansera statsfinanserna utgiftsbesparingar mot yrkeshögskolorna så att den statliga finansieringen minskar med 51 miljoner euro fram till 2015. I statsrådets beslut om ramarna för statsfinanserna 2012—2015 av den 5 oktober 2011 har statens utgiftsbesparing enligt regeringsprogrammet beaktats. Enligt beslutet ska besparingen genomföras gradvis från och med 2012 så att besparingen är 2 miljoner euro 2012, 20 miljoner euro 2013, 31 miljoner euro 2014 och 51 miljoner euro 2015. Besparingen för 2012 genomfördes så att den hänförde sig till projektfinansiering som till sin karaktär är statligt stöd. I ramarna för statsfinanserna av den 4 april 2012 bekräftas den utgiftsbesparing som gäller yrkeshögskolorna och som ingick i de föregående ramarna.

Enligt regeringsprogrammet dimensioneras utbildningsutbudet utifrån nationens bildningsbehov och arbetsmarknadens långsiktiga behov. De prognoser som ställts om utbildningsutbudet fram till 2016 visar att behovet av att minska yrkeshögskolornas utbildningsutbud under tiden 2009—2016 uppgår till 2 200 nybörjarplatser. Regeringens kulturpolitiska ministerarbetsgrupp stakade den 29 september 2011 ut principerna för minskningen av yrkeshögskolornas utbildningsutbud från och med 2013 och undervisnings- och kulturministeriet fattade den 29 mars 2012 beslut om att antalet nybörjarplatser ska sänkas med sammanlagt 2 030 platser 2013.

Som ett led i åtgärderna för att balansera statsfinanserna riktas ett sparkrav mot yrkesinriktad tilläggsutbildning så att den utgiftsbesparing som regeringen beslutat om 2013 är 6 miljoner euro. År 2013 upphör även de tidsbegränsade stimulanstilläggen för yrkesinriktad tilläggsutbildning på sammanlagt 4,6 miljoner euro. En besparing på 4,1 miljoner

euro görs dessutom 2014 i fråga om yrkesinriktad tilläggsutbildning. För att antalet studerandeårsverken för yrkesinriktad tilläggsutbildning trots de ovannämnda besparingsbesluten ska kunna kvarstå på nästan samma nivå som för närvarande, måste bestämmelsen om priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning ändras temporärt för 2013 och 2014.

Statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram innehåller flera riktlinjer för finansieringen av yrkesinriktad vuxenutbildning. Avsikten är att ändringarna i finansieringen av tilläggsutbildning ska beredas före 2015.

2.2 Lagen om fritt bildningsarbete

Enligt ovannämnda rambeslut för statsfinanserna gäller frysningsen av indexjusteringar undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde så att endast teatrar, orkestrar och museer inte omfattas av frysningsen. Därför ska undantagsbestämmelsen om indexjusteringar enligt förslaget gälla även de priser per enhet som med stöd av lagen om fritt bildningsarbete ska fastställas för folkhögskolor, medborgarinstitut, sommaruniversitet, studiecentraler och idrottsutbildningscenter.

3 Föreslagna ändringar

3.1 Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I propositionen föreslås att det till lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet temporärt fogas en 23 a, 26 a, 27 a, 29 a och 68 a §.

Enligt den föreslagna 23 a § ska det 2013 inte göras några ändringar i de genomsnittliga priserna per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning, yrkeshögskolor och grundläggande konstundervisning i enlighet med de uppskattade förändringarna i kostnadsnivån som avses i 54 § 2 mom. 2 punkten i lagen om statsandel för kommunal basservice. Ändringar enligt 3 punkten som gäller skillnaden mellan förändringarna i den faktiska kostnadsnivån för året före det år som föregått finansåret och den uppskattning som gjorts för nämnda år ska

inte heller göras. Skillnaden mellan den uppskattade kostnadsnivån 2013 och den faktiska kostnadsnivån beaktas inte heller när priserna per enhet fastställs/bestäms för 2015. Att man avstår från att beakta förändringen i kostnadsnivån återspeglas också i priset per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning och i priset för läroavtalsutbildning, vilka bestäms utifrån det genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning, och i tillägget för internatskola i fråga om grundläggande yrkesutbildning, gymnasieutbildning och grundläggande utbildning. Att kostnadsnivån inte justeras inverkar även på priset per enhet för särskilda yrkesläroanstalter.

För att uppnå de statliga utgiftsbesparingarna enligt regeringsprogrammet och ramarna för statsfinanserna föreslås det i propositionen att priserna per enhet för yrkeshögskolorna 2013—2015 ska bestämmas på ett sätt som skiljer sig från den gällande finansieringslagstiftningen. Till finansieringslagen ska temporärt fogas en ny 26 a § enligt vilken priserna per enhet ska beräknas under nämnda år. Priserna per enhet ska enligt förslaget beräknas så att den besparing som minskningen av antalet studerande medför först ska beaktas i beräkningen i form av en minskning. Efter detta ska det genomsnittliga priset per enhet för yrkeshögskolorna sänkas så mycket att den statliga utgiftsbesparing som har uppställts inom ramarna för statsfinanserna för respektive år uppnås. I priset per enhet ska årligen göras en justering enligt kostnadsnivån. År 2013 ska detta dock inte göras, eftersom avsikten är att 23 § 1 mom. i finansieringslagen på grund av den ytterligare besparing som gjorts i beslutet om ramarna för statsfinanserna av den 4 april 2012 ska ändras så att bl.a. indexjusteringarna av priserna per enhet för yrkeshögskolorna fryses för 2013.

Enligt 26 och 48 § i finansieringslagen beräknas finansieringen och priserna per enhet för yrkeshögskolorna utifrån antalet studerande, vilket bestäms enligt den överenskommelse som avses i 8 § 2 mom. i yrkeshögskolelagen (351/2003). Den besparing av anslag som den årliga minskningen av antalet studerande medför genomförs så att undervisnings- och kulturministeriet beaktar minskningen av antalet studerande genom att

minska det antal studerande som anges i överenskommelserna mellan ministeriet, yrkeshögskolan och dess huvudman och som utgör grund för beviljandet av finansiering.

Sänkningen av det genomsnittliga priset per enhet för yrkeshögskolorna minskar både kommunernas och statens finansiering. Ändringarna i priserna per enhet ska beaktas när statsrådet fastställer de genomsnittliga priserna per enhet för undervisnings- och kulturverksamhet och undervisnings- och kulturministeriet bestämmer priserna per enhet för respektive yrkeshögskola för följande år.

I 29 a § som ska fogas temporärt till lagen föreskrivs det om den minskning som ska göras i priserna per enhet för grundläggande utbildning 2013—2015. Minskningen ska göras på den höjning som orsakas av ändringen i kostnadsnivån 2013. De verksamheter som finansieras enligt 11—13 § är, med stöd av 38 § i lagen om statsandel för kommunal basservice, bundna till hemkommunsersättningens grunddel som finansministeriet beslutar om och de verksamheter som finansieras enligt 14 §, 15 § 2 mom. och 18 § är, med stöd av 54 § 1 mom. i sistnämnda lag, bundna till det grundpris för grundläggande utbildning som ska fastställas genom förordning av statsrådet. Eftersom avsikten är att kostnadsnivån för hemkommunsersättningens grunddel och grundpriset för grundläggande utbildning ska justeras 2013 samt 2014 och 2015, föreslås det att den höjning som orsakas av ändringen i kostnadsnivån 2013 ska dras av från de priser per enhet som är bundna till grundpriset för grundläggande utbildning och hemkommunsersättningens grunddel. Detta ska göras såväl 2013 som 2014 och 2015.

Till lagen ska temporärt fogas en 68 a §, enligt vilken man vid beräkningen av det genomsnittliga priset per enhet för anordnare av yrkesutbildning och för yrkeshögskolorna inte gör en sådan justering enligt de beräknade förändringarna i kostnadsnivån som avses i 68 § i fråga om skillnaden mellan de belopp som avses i 68 § (s.k. garantihöjningar) och de avskrivningar som beräknats per studerande enligt bokföringen för anordnare av yrkesutbildning och huvudmännen för yrkeshögskolorna när de genomsnittliga priserna per enhet 2013 beräknas och 2015 görs inte

justeringar enligt skillnaden mellan den uppskattade och den faktiska kostnadsnivån.

I fråga om yrkesinriktad tilläggsutbildning ska till lagen fogas en temporär bestämmelse enligt vilken priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning år 2013 är 92,6 procent och år 2014 är 89,8 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning.

3.2 Lagen om fritt bildningsarbete

Till lagen om fritt bildningsarbete ska det enligt förslaget temporärt fogas en 12 a §, enligt vilken man 2013 vid bestämmande av de i 11 § avsedda priserna per enhet för folkhögskolor, sommaruniversitet, studiecentraler och idrottsutbildningscenter och vid fastställande av de genomsnittliga priserna per enhet för medborgarinstitut inte beaktar de justeringar av kostnadsnivån som avses i 54 § 2 mom. 1 och 2 punkten i lagen om statsandel för kommunal basservice, och 2015 inte beaktar den justering som avses i 2 punkten.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionens konsekvenser för statsandelarna för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde beräknas 2013 uppgå till sammanlagt cirka 84,6 miljoner euro.

De konsekvenser för statsandelarna för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som beror på att justeringar enligt förändringar i kostnadsnivån inte görs uppgår till sammanlagt cirka 64,6 miljoner euro, vilket har beaktats i budgetpropositionen för 2013. Den allmänbildande utbildningens (gymnasier, grundläggande konstundervisning och grundläggande utbildning enligt finansieringslagen) andel av beloppet är ungefär 20,8 miljoner euro, yrkesutbildningens andel ungefär 22,4 miljoner euro, det fria bildningsarbetets andel ungefär 5,2 miljoner euro och den yrkesinriktade vuxenutbildningens andel ungefär 4,6 miljoner euro. Yrkeshögskolornas andel av indexjusteringarna uppgår 2013 till ungefär 11,6 miljoner euro.

Sänkningen av de genomsnittliga priserna per enhet för yrkeshögskolorna och minskningen av antalet studerande beräknas sänka statens och kommunernas finansiering med sammanlagt 47,7 miljoner euro 2013, sammanlagt 74 miljoner euro 2014 och sammanlagt 121,7 miljoner euro 2015. Statens finansieringsandel är 20 miljoner euro 2013, 31 miljoner euro 2014 och 51 miljoner euro 2015.

Minskningen av antalet nybörjarplatser vid yrkeshögskolorna minskar att antalet studerande med en fördröjning så att den totala kalkylerade minskningen av antalet studerande uppnås före 2017. Den kalkylerade minskningen av antalet studerande vid yrkeshögskolorna 2013—2015 enligt propositionen minskar statens och kommunernas finansiering med uppskattningsvis 9,3 miljoner euro 2013, 27,6 miljoner euro 2014 och 45,8 miljoner euro 2015, av vilket statens finansiering är 3,6 miljoner euro 2013, 11,6 miljoner euro 2014 och 19,2 miljoner euro 2015.

Ändringen av bestämningsgrunderna för priset per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning innebär att priserna per enhet för tilläggsutbildning sjunker från det nuvarande, men antalet studerandeårsverken som använts som prestationer kvarstår på nästan samma nivå. Den föreslagna ändringen minskar i enlighet med budgeten den statliga finansieringen med 10,6 miljoner euro 2013 och ytterligare 4,1 miljoner euro 2014.

4.2 Konsekvenser för kommunerna

Propositionen har inga konsekvenser för kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. De kommuner som ordnar utbildning blir tvungna att anpassa sin verksamhet enligt de minskade statsandelarna.

4.3 Konsekvenser för utbildningsanordnare och huvudmännen för läroanstalter

Till följd av att justeringar enligt kostnadsnivån inte görs blir kommunerna som ordnar utbildning och andra utbildningsanordnare och huvudmännen för läroanstalterna tvungna att anpassa sin verksamhet till prisnivån för statsandelarna 2012.

Priset per enhet för yrkeshögskolorna sjunker betydligt redan 2013. Den besparing som minskningen av antalet studerande innebär täcker endast en del av besparingarna och inverkar på de besparingar som fås från ordnande av utbildning först under kommande år. Yrkeshögskolorna har genomgått en strukturell reform och olika reformprocesser pågår fortfarande. De är dock inte tillräckliga. En sänkning av kostnaderna för verksamheten förutsätter kraftiga, strategiskt välinriktade strukturella utvecklingsåtgärder och en effektivisering av verksamheten samt att antalet anställda anpassas till de tillgängliga resurserna.

Till följd av ändringen i priset per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning blir anordnarna av yrkesinriktad tilläggsutbildning tvungna att anpassa sin verksamhet till anslagen i budgetpropositionen.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisnings- och kulturministeriet. Propositionen har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning.

6 Samband med andra propositioner

De minskningar som görs i priserna per enhet för förskoleundervisning och grundläggande utbildning hänför sig till den regeringsproposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice som ska överlämnas till riksdagen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

7 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av 2013. Åtgärder som krävs för verkställigheten av lagarna får vidtas innan lagarna träder i kraft. Avsikten är att de föreslagna ändringarna ska beaktas på förhand när de genomsnittliga priserna per enhet för undervisnings- och kulturverksamhet fastställs och när läroanstalter för undervisnings- och kul-

turverksamhet och fritt bildningsarbete beviljas finansiering för 2013.

Finansieringlagens 23 a §, 27 a §, 68 a § samt 12 a § i lagen om fritt bildningsarbete ska tillämpas på beräkningen av de genomsnittliga priserna per enhet och priserna per enhet 2013 och 2015. Lagens 27 a § gäller

till och med den 31 december 2014. Lagens 26 a § som gäller yrkeshögskolor gäller från ingången av 2013 till och med den 31 december 2015.

Med stöd av det som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om temporär ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet
(1705/2009) nya 23 a, 26 a, 27 a, 29 a och 68 a § som följer:

23 a §

*Beräkning av de genomsnittliga priserna per
enhet för gymnasieutbildning, grundläggande
yrkesutbildning, yrkeshögskolor och
grundläggande konstundervisning 2013 och
2015*

Med avvikelse från 23 § 1 mom. beaktas inte 2013 de justeringar enligt förändringarna i kostnadsnivån som avses i 54 § 2 mom. 2 och 3 punkten i lagen om statsandel för kommunal basservice när de genomsnittliga priserna per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning, yrkeshögskolor och grundläggande konstundervisning fastställs, och den justering som avses i nämnda 3 punkt beaktas inte heller 2015.

26 a §

*De genomsnittliga priserna per enhet och
priserna per enhet för yrkeshögskolorna
2013—2015*

Med avvikelse från 23 och 26 § beräknas de genomsnittliga priserna per enhet och priserna per enhet för yrkeshögskolorna 2013—2015 så att den statliga finansieringen, jämfört med de genomsnittliga priserna per enhet som justerats med förändringen i kostnadsnivån för vart och ett år, minskar med 20 miljoner euro 2013, med 31 miljoner euro 2014 och med 51 miljoner euro 2015. När minsk-

ningen beräknas ska för vart och ett år beaktas den statliga utgiftsbesparing som orsakas av minskningen av det kalkylerade antalet studerande som bestäms enligt den överenskommelse som avses i 8 § 2 mom. i yrkeshögskolelagen.

27 a §

Beräkning av priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning och särskilda yrkesläroanstalter 2013 och 2014

Med avvikelse från det som bestäms i 27 § 1 mom. om beräkningen av priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning per studerandeårsverke, beräknas priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning utgående från ett belopp som år 2013 är 92,6 procent och år 2014 är 89,8 procent av det genomsnittliga pris per enhet för grundläggande yrkesutbildning som avses i 23 § 1 mom.

Med avvikelse från det som bestäms i 27 § 4 mom. om justering av priserna per enhet för särskilda yrkesläroanstalter enligt den beräknade förändringen i kostnadsnivån det år som priserna per enhet tillämpas, görs ingen justering i priserna per enhet åren 2013 och 2014 enligt förändringen i kostnadsnivån år 2013.

29 a §

Beräkning av priserna per enhet för grundläggande utbildning 2013—2015

Vid fastställandet av de priser per enhet för grundläggande utbildning som avses i 29 § ska den höjning som orsakas av förändringen i kostnadsnivån 2013 dras av från hemkommunsersättningens grunddel och grundpriset för grundläggande utbildning 2013—2015.

68 a §

Beräkning av beloppet av avskrivningar som gjorts av anordnare av yrkesutbildning och huvudmän för yrkeshögskolor 2013 och 2015

Med avvikelse från det som bestäms i 68 § om en årlig justering av de belopp som avses i paragrafen enligt de beräknade förändringarna i kostnadsnivån, justeras beloppen inte 2013 och 2015 enligt skillnaden mellan den uppskattade och den faktiska kostnadsnivån år 2013.

Denna lag träder i kraft den 20 och 23 a och 26 a § samt 29 a och 68 a § gäller till och med den 31 december 2015. Lagens 27 a § gäller till och med den 31 december 2014.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om temporär ändring av lagen om fritt bildningsarbete**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas temporärt till lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) en ny 12 a § som följer:

12 a §

*Beräkning av priserna per enhet för fritt
bildningsarbete 2013 och 2015*

Med avvikelse från det som bestäms i 11 § 1 mom. och 12 § om beaktande av kostnadsnivån vid bestämmande av de priser per enhet som avses i 11 § och fastställande av det genomsnittliga priset per enhet för medborgarinstitut, beaktas inte 2013 i priserna per enhet och i det genomsnittliga priset per en-

het för medborgarinstituten de justeringar enligt förändringarna i kostnadsnivån som avses i 54 § 2 mom. 2 och 3 punkten i lagen om stadsandel för kommunal basservice, och den justering som avses i nämnda 3 punkt beaktas inte heller 2015.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2015.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 17 september 2012

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPILAINEN

Undervisningsminister *Jukka Gustafsson*